

Tetanusvaccinatie

Wat is tetanus?

Tetanus is een ernstige, acute infectieziekte die door een bacterie wordt veroorzaakt. Tetanus komt wereldwijd voor.

De bron van infectie is meestal contact met stof, straatvuil of mest van dieren (vooral paardenmest). Sporen of bacteriën komen echter ook in huis voor en kunnen via een defect in huid of slijmvliezen in het weefsel terecht komen. Tetanus kan ook optreden bij kleine prikverwondingen zoals die bijvoorbeeld ontstaan tijdens tuinieren. Ook een beet van een dier en brandwonden kunnen leiden tot tetanus.

Hoe en wanneer openbaart tetanus zich?

De incubatietijd varieert van 1 dag tot enkele maanden. Meestal duurt het 3 tot 21 dagen voordat de ziekte zich openbaart. Dit is echter sterk afhankelijk van de aard en plaats van de verwonding.

Ziekteverschijnselen

De ziekte begint meestal met niet-specifieke klachten zoals hoofdpijn en spierstijfheid in de kaken.

Risicogroepen

Dankzij de moderne mogelijkheden om tetanus te voorkomen is de ziekte zeldzaam geworden. De belangrijkste risicogroep bestaat uit mensen die niet of onvolledig zijn gevaccineerd.

Bescherming door vaccinatie

In Nederland krijgt in principe iedereen als kind een tetanus-vaccinatie: de D(K)TP-vaccinatie. Als u voor 1980 geboren bent vond de laatste injectie op 12-jarige leeftijd plaats. Degenen die na 1980 geboren zijn kregen de laatste injectie op 9-jarige leeftijd. Deze vaccinaties bieden lange tijd bescherming.

Mogelijk opnieuw de tetanusvaccinatie

Mensen zijn van nature niet tegen tetanus beschermd. Zelfs mensen die de ziekte tetanus hebben gehad, hebben géén antistoffen tegen tetanus.

Daarom moeten mensen die onvoldoende beschermd zijn door een verwonding, met kans op besmetting met tetanus, worden gevaccineerd. In het overzichtje hieronder kunt u zien welke vaccinatie voor u van toepassing is.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Wel of niet vaccineren?

Of u wel of niet gevaccineerd moet worden, is afhankelijk van of u al ooit gevaccineerd bent tegen tetanus. En zo ja, wanneer u de laatste injectie gehad heeft:

- Is dit minder dan 10 jaar geleden, dan is vaccinatie nu niet nodig.
- Als het langer dan 10 jaar geleden is dat u ingeënt bent tegen tetanus, dan krijgt u nu één tetanusinjectie. Neemt u hiervoor contact op met de verpleegkundige op de Spoedeisende Hulp.
- Werd u nooit gevaccineerd, dan krijgt u nu twee tetanusinjecties en volgen er nog twee herhalingen, die door uw huisarts gegeven dienen te worden.

Bijwerkingen

Bijwerkingen van de tetanusinjectie kunnen zijn:

- Rode, gevoelige of pijnlijke zwelling op de plaats van de injectie. Een nat verband (bijvoorbeeld een nat washandje) kan deze klachten verminderen.
- Koorts en een algemeen gevoel van ziek zijn. U kunt hiertegen paracetamol 500 mg innemen.

Overgevoeligheid voor de injectie komt zelden voor.

Heeft u vragen?

Heeft u vragen over de tetanusinjectie of eventuele bijwerkingen? Stelt u die dan gerust aan de verpleegkundige op de Spoedeisende Hulp of aan uw huisarts. Het telefoonnummer van de afdeling Spoedeisende Hulp (SEH) is (040) 888 88 11.

Op www.mmc.nl kunt u terecht voor meer patiënteninformatie en -folders.

Schema tetanusvaccinatie

Het is belangrijk om onderstaand schema te bewaren als geheugensteuntje.

Direct na de verwonding:

☐ Tetanusimmunoglobuline toegediend op: - -

☐ Tetanusvaccin toegediend op: - -

Bij een volledige kuur:

1e herhaling 1 maand na de verwonding - -

2e herhaling 7 maanden na de verwonding - -

Notities

Heeft u vragen over uw behandeling? We raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.

